

"I continuo veient les seves cares. Fotografies dels jueus polonesos"
L'exposició a la Basílica de Santa Maria de Castelló d'Empúries.
"No sols són justos els qui han salvat com a mínim una vida. També es mereixen aquest qualificatiu els qui han contribuït a preservar la memòria"

10 octubre - 30 novembre de 2014
Basílica de Santa Maria
Pl. Mossèn Cinto Verdaguer, 1.
17486 Castelló d'Empúries

Organitzen:

I continuo veient les seves cares
Fotografies dels jueus polonesos

Basílica de Santa Maria de Castelló d'Empúries

«I continuo veient les seves cares. Fotografies dels jueus polonesos» és una iniciativa de la Fundació Shalom, que el 1994 va adreçar una crida a la població demanant la donació de fotografies de jueus polonesos. En aquell moment –al cap de gairebé cinquanta anys del final de la Segona Guerra Mundial– molts van dubtar de la viabilitat del projecte. Tanmateix, van començar a arribar fotografies, procedents tant dels indrets més diversos de Polònia com dels racons més allunyats del globus terraqüi. Entre els donants hi va haver habitants de les grans metròpolis i veïns de llogarets i pobles. Avui dia, la Fundació ha rebut més de nou mil imatges, enviades sobretot per polonesos, veïns o amics dels retratats, que havien conservat les instantànies durant més de cinquanta anys.

De la mateixa manera, moltes fotografies les van donar jueus polonesos repartits arreu del món –familiars de les víctimes de l'Holocaust, establerts a Israel, Veneçuela, el Brasil, els Estats Units, Itàlia, l'Argentina o el Canadà–, que s'havien endut a casa seva aquells trossos del passat. Algunes d'aquestes fotografies havien estat custodiades com a records molt preuats, d'altres es van conservar en racons oblidats, relegades a golfes i soterranis. El més veterà dels donants ara té noranta anys; el més jove, dotze. «No sols són justos els qui han salvat com a mínim una vida. També es mereixen aquest qualificatiu els qui han contribuït a preservar la memòria» Són precisament ells els qui han fet realitat aquesta exposició fotogràfica, que es va mostrar al públic per primera vegada el 1996, a la Galeria Zachęta de Varsòvia. L'exposició va sorgir per iniciativa de Gołda Tencer, directora de la Fundació Shalom, amb la col·laboració, com a comissari i dissenyador, respectivament, de Tomasz Tomaszewski i Krzysztof Burnatowicz.

L'exposició podria interpretar-se com un plany per un món desaparegut, al qual només podem tornar contemplant fotografies antigues. A les imatges es van congelar les siluetes humanes, les ombres de les cases, els somriures trencats fa temps i, sobretot, les cares: una varietat de rostres que avui ens revelen com eren els jueus polonesos de llavors, immersos en les seves feines quotidianes, seriosos o alegres, pensatius. En museus de diversos països del món es conserven fotografies de jueus polonesos famosos: músics, tzadikim, pintors o escriptors. En canvi, la Fundació Shalom ha reclamat la memòria de la gent senzilla, ignorada per la Història.

D'aquesta manera, els seus noms han pogut transcendir en més de quaranta ciutats de diversos racons del planeta. Destacats museus i galeries d'arreu del món han exhibit aquesta col·lecció de retrats jueus, que s'ha pogut contemplar en ciutats com Frankfurt, Munic, Hamburg, Sant Petersburg, Brussel·les, en el Centre Wiesenthal de Los Angeles, a l'Holocaust Memorial Center de Detroit, a Boston –on l'exposició va ser inaugurada pel Premi Nobel de la Pau, Eli Wiesel–, a St. Petersburg (Florida), Brussel·les, l'Haia, Nova York, Toronto, Mont-real, Mèxic, San José, Buenos Aires, Praga, Vilna, al Yad Vashem de Jerusalem, i també a Poznań, Łódź o Cracòvia.

El fruit d'aquesta mostra és també un llibre bilingüe (polonès / anglès) il·lustrat, amb el títol "I continuo veient les seves cares" (disseny i projecte gràfic: Lech Majewski, redacció: Anna Bikont), guardonat en 1996 amb el primer premi en el concurs de l'Associació Polonesa d'Editors, que el va enomenar la publicació més reeixida de l'any.